

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA 2013

EALAÍN

Ceardaíocht

Gnáthleibhéal

Tá 100 marc ag gabháil leis an bpáipéar seo, i.e. 25% de na marcanna iomlána ar an Ealaín.

Dé Luain, 29 Aibreán – Dé hAoine, 10 Bealtaine

Maidin, 9:30 – 12:00 Tráthnóna, 2:00 – 4:30

Ba chóir an páipéar seo a thabhairt do na hiarrthóirí **Dé Máirt, 16 Aibreán**

Treoracha

Tá cead agat do bhileog A2 d'obair ullmhúcháin (**bileog amháin**) a thabhairt isteach sa scrúdú mar chúnamh duit i bpróiseas forbartha do dhearaidh. Ní mór do do mhúinteoir ealaíne nó don phríomhoide an bhileog seo a shíniú agus dáta a chur léi **sula dtosaíonn** an scrúdú, á dheimhniú gurb í do chuid oibre féin gan chúnamh atá ann.

Níl cead agat íomhánna rianaithe ná obair ealaíne réamhullmhaithe a thabhairt isteach sa scrúdú seachas an méid atá sonraithe do na ceisteanna ceardaíochta ar leith.

Ceadaítear úsáid a bhaint as aon ábhar ceardaíochta agus as aon uirlis atá oiriúnach chun riachtanais an scrúdaithe a chomhlíonadh.

Ní cheadaítear ábhair orgánacha mheatacha a úsáid.

Scríobh **do scrúduimhir agus an leibhéal** ar gach bileog, agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Scríobh **uimhir na ceiste** a roghnaigh tú agus **an teideal** ar gach bileog agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Céim 1: Bileog d’Obair Ullmhúcháin (TAIGHDE)

Do chuid **taighde** is cóir a bheith ar an mbileog A2 seo d’obair ullmhúcháin agus is cóir duit sin a dhéanamh roimh an scrúdú. Is ceart rogha a bheith anseo de na léirthuiscentí a bhaineann tusa go pearsanta as an gceist a roghnaigh tú, agus smaointe faoin gceist a ndearna tú taighde orthu. Is féidir nótaí a chur leis an obair. Bíodh an obair ar fad ar thaobh amháin den bhileog A2. Má úsáideann tú colláis, íomhánna a gearradh amach, fótagraif nó íomhánna rianaithe, ní mór obair dá leithéid a **ghreamú go cothrom** ar do bhileog A2 de sceitsí ullmhúcháin.

Céim 2: Bileog Réamhsceitsí (FORBAIRT) (10 marc)

Cuireann tú do bhileog A2 de réamhsceitsí i gcrích le linn an scrúdaithe. Bileog **forbartha** atá anseo inar chóir na smaointe atá ar do bhileog de sceitsí ullmhúcháin a **forbairt**. Ba chóir go mbreithneofá gnéithe den dearadh 2T nó 3T mar a oireann don cheist a roghnaigh tú agus fianaise a bheith ann ar **forbairt shuntasach bhreise** ar na smaointe seo. Is ceadmhach sceitsí a bhfuil nótaí leo a úsáid chun forbairt na smaointe a léiriú agus tagairt ar leith a dhéanamh do na dálaí físiúla, feidhmiúla agus ábhartha a bhaineann leis an gceist atá roghnaithe agat, agus an dearadh atá i gceist agat a dhéanamh sa cheardaíocht atá roghnaithe agat a thaispeáint. **Ní mór duit oibriú go díreach ar do bhileog A2 agus úsáid a bhaint as sceitsí amháin, agus iad daite más mian leat.** Ná déan cóip dhíreach ón mbileog d’obair ullmhúcháin a dhéanann tú. Ní mór duit forbairt a thaispeáint. Bíodh do chuid oibre ar fad ar thaobh amháin den bhileog A2.

Céim 3: Ceardaíocht Chríochnaithe (90 marc)

Déantar do phársa ceardaíochta le linn an ama a cheadaítear sa scrúdú.

Ag deireadh an scrúdaithe tabharfar clúdach trédhearcach ceardaíochta duit ina gcaithfidh tú na nithe seo a leanas a chur:

- do bhileog A2 d’Obair Ullmhúcháin
- do bhileog A2 de Réamhsceitsí
- aon ní nó nithe eile (má shonraítear iad sa cheist a d’fhreagair tú)
- do phársa ceardaíochta críochnaithe, más pársa déthoiseach é.

Más ceardaíocht thríthoiseach a dhéanann tú, is cóir í a chur anuas ar do chlúdach ceardaíochta séalaithe agus an lipéad cuí feistithe de.

Freagair ceann amháin díobh seo a leanas:

1. Leabharcheardaíochtaí

Dear agus déan fillteán d'eolas ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) salóin ghruagaireachta
- (b) tarracóirí
- (c) an club peile is ansa leat

Uasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ní mór don saothar leabharcheardaíochta críochnaithe feidhmiú agus meicníocht dúnta a bheith ann.

2. Peannaireacht

Dear agus déan píosa peannaireachta bunaithe ar Théacs (a) **nó** ar Théacs (b). Ní mór **ceithre líne ar a laghad** a scríobh as an téacs a roghnaíonn tú. Tá cead agat colláis, meáin mheasctha nó teicníocht chuí ar bith eile a úsáid.

Téacs (a)

Is é an rud is tábhachtaí atá foghlamtha againn,
Chomh fada is a bhaineann sé le páistí,
Gan iad a ligean riamh, RIAMH, RIAMH,
In aice le do theilifiseán –

I mbeagnach gach teach ina rabhamar,
Chonaiceamar iad ag stánadh béaloscailte ar an scáileán.
Luíonn siad thart ag slapaireacht agus ag meilt an lae,
Agus stánann siad go dtí go bpreabann a súile amach.
(An tseachtain seo caite i dteach duine éigin
Chonaiceamar dosaen mogall súile ar an urlár.)
Suíonn siad agus stánann siad agus stánann siad
agus suíonn siad go dtí go mbíonn siad faoi hiopnóis aige

‘Conas a choinnídís iad féin sásta
Sular ceapadh an t-arracht seo?’
An bhfuil dearmad ort? Nach bhfuil a fhios agat?
Déarfaimid an-ard is go mall é:
LÉ...ID...ÍS! LÉIDÍS agus LÉIDÍS agus LÉIDÍS AGUS
LÉIDÍS agus ansin leanfaidís orthu AG LÉAMH níos mó.

A leithéid de scéalta iontacha, breátha, fantaiseacha
Faoi dhragúin, gíofóga, banríonacha agus míolta móra
Agus oileáin chiste agus cladaí ciana
Ina mbíodh’ smuigléirí ag iomramh le maidí rámha ciúine,
Foghlaeirí farraige agus brístí corcra orthu,
agus longa seoil agus eilifintí,
Agus canablaigh cromtha thart ar phota,
Ag suaitheadh go seasta ruidín te.

Ó, leabhair, cad iad mar leabhair a bhíodh ar eolas acu
Na páistí sin a mhaireadh fadó!

Arna chóiriú as An Teilifís le Roald Dahl

Téacs (b)

Cén duine a bhfuil an ghaoth feicthe aige?
Ní agamsa ná agatsa;
Ach nuair a bhíonn na duilleoga ar crochadh
agus ar crith
Bíonn an ghaoth ag séideadh tríothu.

Cén duine a bhfuil an ghaoth feicthe aige?
Ní agamsa ná agatsa;
Ach nuair a chromann na crainn a gceann
Bíonn an ghaoth ag séideadh tríothu

An Ghaoth le Christina Rossetti

Ábhair: dromchla oiriúnach don obair pheannaireachta – uasmhéid na bileoige A2: dúigh, péinteanna, pinn litreoireachta, scuaba, marcóirí peannaireachta, rialóir, crosbhacairt, etc. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a thugtar duit, **ní mór don fheitheoir an bhileog seo a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú, á dheimhniú go bhfuil sí bán.**

3. Póstaer

Dear agus déan póstaer do cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) Aonach Gairmeacha
- (b) Féasta Meánaoiseach
- (c) Blitzchomórtas Peile

nó

Dear agus déan bileog chun gig cheoil **nó** comórtas tallainne do scoile ar a dtugtar “Fachtóir X” a phoibliú.

Ní cóir níos mó ná méid A2 a bheith sa saothar, sa toise is mó. Ní mór duit litreoireacht a úsáid i do shaothar críochnaithe. Ní mór **leagan amach agus spásáil na litreoireachta a dhéanamh le linn an scrúdaithe**. Is ceadmhach úsáid a bhaint as stionsal den aibítir (litreacha indibhidiúla amháin) atá gearrtha agat féin. Ba chóir an stionsal a chur isteach freisin.

Ábhair: páipéir cholláise, cárta, ábhair uigeacha, greamachán, scuaba, péinteanna, dúigh, nó aon mheán eile a thriomaíonn go tapa. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a thugtar duit, **ní mór don fheitheoir an bhileog seo a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú, á dheimhniú go bhfuil sí bán.**

4. Fíodóireacht

Freagair (a) **nó** (b):

- (a) Dear agus figh taipéis bhalla bunaithe ar dhathanna agus ar uigeachtaí saothar le Monet
- (b) Dear agus figh painéal do mhála agus úsáid á dhéanamh d’ábhair athchúrsáilte agat.

Úsáid ábhair agus teicníochtaí éagsúla san inneach. Úsáid dath, cruth, uigeachtaí agus patrún chun barr feabhais a chur ar do shaothar.

Ábhair: dlúth a ullmhaíodh roimh ré ar sheol nó ar fhráma; éagsúlacht snátha, olla agus ábhar solúbtha atá oiriúnach don fhíodóireacht.

5. Blocphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) aibhneacha agus bóithre
- (b) mo bhróga
- (c) cócaireacht / báicéireacht.

Ba chóir go mbeadh toisí 15cm × 20cm ar a laghad i do phrionta críochnaithe. Is ceadmhach dearadh a dhéanamh do phrionta aondathach **nó** do phrionta a mbeidh dhá dhath ar a laghad air. Ba chóir cineálacha éagsúla gearrthacha a úsáid i do shaothar.

Ábhair: píosa(i) líonóile nó blo(i)c adhmaid (ag brath ar cé acu modh laghdaitheach nó bloc ar leith do gach dath a bheidh á úsáid agat) nach bhfuil níos lú ná 15 cm × 20 cm; páipéar rianaithe, páipéar priontála, dúigh phriontála intuaslagtha in uisce a thriomaíonn go tapa, uirlisí gearrtha agus priontála, etc.

N.B. *Má tá do chuid priontaí fliuch fós ag deireadh an scrúdaithe, clúdaigh go cúramach le plaisteach trédhearcach iad sula gcuireann tú sa chlúdach ceardaíochta iad. Ba chóir do bhlo(i)c líonóile (agus plaisteach mórthimpeall air/orthu) a chur isteach freisin, chomh maith le do chuid rianuithe.*

6. Puipéadracht

Dear agus déan puipéad lámhainne **nó** puipéad slaite **nó** puipéad téide bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) iomaitheoir i seó tallainne
- (b) polaiteoir
- (c) Réalta Chumann Lúthchleas Gael.

Ba chóir go mbeadh an puipéad oiriúnach do léirithe iomadúla. Níor chóir go mbeadh corp do phuipéid níos mó ná 100cm ar an toise is mó. **Ní mór na héadaí agus na hoiriúintí a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Caithfear na baill choirp uile a chur le chéile, a dhathú agus a mhaisiú le linn an scrúdaithe.**

Ábhair: fabraic, snáithe, ábhair uigeacha éagsúla, péinteanna, etc; bunchruth na lámhainne agus an fhuáil déanta, an bhunchabhail déanta as cùr-rubar, *papier maché* nó ábhar éadrom eile.

7. Scáthlánphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) an aibítir
- (b) an taobh istigh de thorthaí gearrtha
- (c) ba agus / nó ainmhithe feirme eile.

Is ceadmhach priontáil ar chúlra de do rogha féin atá oiriúnach don dearadh. Níor chóir go mbeadh do phrionta críochnaithe níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic, scáthlám, ábhar stionsail, dúigh phriontála agus cuimleoirí, téip chumhdaigh, etc.

8. Teicstílí Lámhphriontáilte

Dear agus priontáil athphatrún ar pháosa fabraice nach bhfuil níos mó ná 100cm ar an toise is mó. Bunaigh do dhearadh ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) feithidí ag snámhaíocht [*creepy crawlies*]
- (b) níochán
- (c) giuirléidí.

Ba chóir forphriontáil a bheith san áireamh i do dhearadh. Ní mór duit aird a thabhairt ar ghluaiseacht, ar shreabhadh agus ar nascacht.

Ábhair: fabraic, scáthlám, ábhar stionsal, bloic, ruaimeanna, dúigh, etc.

9. Baitic

Dear agus déan baitic bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) duilleoga
- (b) éin
- (c) lámha.

Ba chóir do bhaitic a thumadh go hiomlán uair amháin ar a laghad le linn an phróisis. Níor chóir lámhphéinteáil a dhéanamh ach amháin ar réimsí beaga mionsonraí. Níor chóir go mbeadh do bhaitic níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic oiriúnach do bhaitic, céir, ruaimeanna, *tjanting*, scuaba, iarann, frámaí, etc.

10. Criadóireacht

Dear agus déan ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) painéal rilífe le húsáid mar uimhir do thí
- (b) dealbhóireacht cheirmeach le haghaidh an ghairdín
- (c) mias bunaithe ar an ailtireacht le rollóga aráin a riar.

Uasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ní mór duit do shaothar a bhácáil agus ba chóir é a mhaisiú le hábhair oiriúnacha, e.g. sleamhnáin, glónraí agus ocsaídí.

Ábhair: cré a réamhullmhaíodh go cuí do do rogha teicníocht (roth- nó lámhdhéanamh).

Trealamh cuí criadóireachta agus ábhair chuí, e.g. sleamhnáin, glónraí, ocsaídí, etc.

11. Bróidnéireacht

Dear agus déan taipéis bhalla **nó** painéal do mhála siopadóireachta bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) luibheanna agus spíosraí
- (b) cosáin
- (c) lochán uisce /linntreog.

Úsáid trí ghreim éagsúla ar a laghad (greamanna láimhe nó meaisín) agus éagsúlacht de theicníochtaí bróidnéireachta. Is féidir meáin mheasctha a úsáid freisin.

Ábhair: eagsúlacht ábhar, ina measc earraí aimsithe, fabraicí, snáitheanna bróidnéireachta, cnaipí, coirníní, ribíní, seacainí, sreang agus ábhair uigeacha do *appliqué*.

12. Snoíodóireacht Adhmaid/Snoíodóireacht

Dear agus snoigh saothar saorsheasaimh **nó** painéal maisiúil **nó** plaic.
Bíodh do shaothar bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) bruach abhann
- (b) príomhshráid
- (c) clós feirme.

Uasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: adhmaid, plástar nó ábhar oiriúnach ar bith eile, bailchríocha cuí, uirlisí agus trealamh snoíodóireachta.

13. Miotalóireacht/Tógáil

Dear agus déan ceann **amháin** de na nithe seo a leanas:

- (a) seastán le haghaidh fáinní cluas a thaispeáint i bhfuinneog siopa.
- (b) meaisín eitilte
- (c) murlán don doras isteach i saotharlann eolaíochta do scoile.

Uasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: ábhair chruanta, miotail do theicníochtaí tógála, uirlisí oiriúnacha.

14. Múnlóireacht

Dear agus múnlaigh píosa dealbhóireachta lánchumtha **nó** i bhfoirm rilífe, bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) ag fanacht /dubh dóite
- (b) clog osréalaíoch
- (c) duais le haghaidh comórtas iascaireachta.

Uasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: is ceadmhach na múnlaí a dhéanamh as cré, as cré a thriomaíonn go tapa, as marla **nó** as ábhair ar bith eile atá oiriúnach do theicníochtaí múnlóireachta. Ní mór duit do shaothar a críochnú le linn an ama atá ceadaithe don scrúdú agus níor chóir é a bhácáil.

Leathanach Bán